

INFORMACIJA AUTORIAMS

1.1. „Kalbotyros“ žurnalo „Lietuvių kalbos“ sąsiuvinio redaktorių kolegijai įteikiami du spaudai visiškai parengti straipsnių egzempliorai. Rekomenduojama apimtis – iki 15 masinrašio puslapių; didesnės apimties straipsniai spausdinami tik išimties tvarka atskiru redaktorių sprendimu. Popierius turi būti standartinio formato (210×297 mm), rašomoji juostelė – ryškiai juoda.

1.2. Pagrindinė leidinio kalba – lietuvių, bet priimami ir darbai, parašyti anglų, latvių, prancūzų, rusų, vokiečių kalbomis.

1.3. Jeigu straipsnis parašytas lietuviškai, po jo dedama santrauka (reziumė) viena iš minėtų užsienio kalbų (geriausia anglų); po straipsnių užsienio kalbomis dedama lietuviška santrauka.

Be santraukų spausdinamos lingvistinės pastabos, publikacijos, recenzijos, informacinio pobūdžio tekstai.

1.4. Kadangi leidinys *receptuomas*, kartu su straipsniais įteikiama viena habilituoto daktaro arba dvi mokslų daktarų recenzijos. Recenzentų pavardes numatoma skelbti publikacijų pabaigoje.

Recenzijų nereikia 1.3 nurodytiems darbams (lingvistinėms pastaboms ir kt.), spausdintiems be santraukos kita kalba.

2.1. Tekstas (taip pat ir išnašos) spausdinamas per du intervalus kanceliarinio tipo mašinėle (portatyvinės mašinėės netinka). Autoriaus vardas ir pavardė nurodomi po straipsnio antraštę, atskiriant juos nuo antraštės ir teksto trijų intervalų tarpais. Vardas rašomas *nesutrintas* – tik prieš rusų pavardes įprasta rašyti vardo bei tėvavardžio (отчество) inicialus. Paastrėštas nuo pagrindinio teksto iš viršaus ir apačios taip pat atskiriamos trijų intervalų tarpais. Antraštės, paastrėštos ir autoriaus vardas bei pavardė spausdinami *mažesniais raidėmis*.

2.2. Viename masinrašio puslapyje turi būti 28 – 30 eilučių, vienoje eilutėje – 60 – 65 mašinėlės kirčiai („sutartiniai rėmenys“), įskaitant tarpžodinius intervalus. Kairysis puslapių laukelis turi būti ne mažesnis kaip 20 mm, dešinysis – 10 mm, viršutinis ir apatinis – po 20 mm.

Mašinraštus numeruojamas *dešiniame viršutiniame kampe* iš eilės nuo pirmojo iki paskutinio puslapio. Neturi būti praleidimų ir raidinių pataisų (tokių kaip *12a* ir pan.).

Graikų raidės apvedamos raudonai ir kairiajame laukelyje parašomi jų pavadinimai (*tau, eta, theta...*). Gotiškos raidės (jos vartojamos tik pačiais būtiniaisiais atvejais) apbraukiamos mėlynu rašalu arba tušu.

2.3. Taisoma (puslapyje ne daugiau kaip 5 ženklai) ir pabraukiama juodu rašalu arba tušu. Pageidaujami šriftai nurodomi tik *specialių* pabraukimų: vingiuota linija (---) reiškia *kursyvą* (juo paprastai pateikiami *pavyzdžiai*), brūkšninė linija (--) *retinimą*, brūkšninė ir vingiuota linija kartu – *reintą kursyvą*, išsūdinė linija – *pusjuodį* (ryškų) šriftą, dvigubas pabraukimas išsūdinė linija – *DIDŽIAUSIAS* raides, išsūdinė ir vingiuota linija kartu – *pusjuodį* (ryškų) *kursyvą*. Prašytume šriftais per daug nepiknuodžiauti.

Žodžio reikšmė aiškinama *paprasose* kabutėse (pvz., skr. *asvė* „kumelė“), – žinoma, šis reikalavimas galioja tik tai lietuvių kalba parašytiems straipsniams.

3. Brėžiniai turi būti visiškai parengti spaudai ir gerai suderinti su „Kalbotyros“ formatu. Ypatingas dėmesys skiriamas grafinės medžiagos kontrastingumui, lakoniškumui ir, svarbiausia, būtinumui. Brėžinio vieta bei aiškinamasis užrašas spausdinami *pačiam tekste* ir pakartojami tuočiojeje brėžinio pusėje. Įsidėmėtina, kad brėžinių redaktorių kolegija *neperdirbinėja* – už jų kokybę visiškai atsako autoriai.

4.1. Išnašos skiriamos pastaboms, o ne literatūros nuorodoms (žr. dar 2.1). Jos numeruojamos iš eilės per visą straipsnį. Tekste išnašų numerių skaitmenys pakeliami per pusę intervalo ir rašomi be jokių skirtukų po tų žodžių ir sakinių, su kuriais atitinkamos išnašos yra susijusios; skaitmenys turi eiti prieš skyrybos ženklą, o ne po jo.

4.2. Cituojami šaltiniai ir autoriai nurodomi ne išnašose, o pačiame tekste: reikiamose vietose *lenktiniuose* (ne lauztiniuose, kaip daryta iki šiol) skliaustuose rašoma autoriaus pavardė (jeigu jos nėra – veikalų pavadinimo pradinis žodis arba pavadinimo santrumpa), publikacijos metai ir, jeigu reikia, atitinkami puslapiai arba paragrafai (puslapio santrumpa – *p., s., c.* – *nerašoma*).

Tarp autoriaus, metų ir puslapių arba paragrafų rašomas kablelis, pvz.: (Brugmann, Delbrück, 1897, 724–728) arba (Brugmann, Delbrück, 1897, § 818). Kai vienoje vietoje minimi keli darbai, tarp jų nuorodų žymimi kablataškiai, pvz.: (Jakobson, 1962, 280–284; Kazlauskas, 1966, 73–75). Jeigu cituojamojo darbo autorius minimas tekste, vartojtos tokios nuorodos: „V. Urbutis (1978, 53–55) teigia, kad...“. Prieš autorių ar veikalų tuose pačiuose skliaustuose gali būti vartojama

mos santurpmos *plg.*, *žr.* ir kt., pvz.: (*žr.* Kazlauskas, 1966, 85), (*plg.* LKG 1 190). Kai nurodomi keli tais pačiais metais paskelbti vieno autoriaus darbai, prie metų rašomos raidės *a, b, c...* (1988a, 1988b ir t.t.). Nurodant veikalų raidines santrumpas, skrybros ženklai nevertojami, o tomiai žymimi arabiškais skaitmenimis, pvz.: (*žr.* LKŽ 12 350), (*plg.* LKG 1 § 500).

4.3. Šiaip vartotini tikrai didžiojo „Lietuvių kalbos žodyno“ ir akademinės tritomos „Lietuvių kalbos gramatikos“ sutrumpinimai. Ypatingais atvejais straipsnio gale gali būti pridėtas specialus abėcėtinis būtinų sutrumpinimų sąrašas.

5.1. Jeigu cituojamas veikalas parašytas slavų ar kokio kito nelatyniško alfabeto raidėmis, tai autorius, veikalo pavadinimo pradžios žodis ar pavadinimo sutrumpinimas transliteruojami, pvz.: (Baranovskij, 1898, 13–16), (Lekomceva, 1972, 150), (GLJ § 80); šis reikalavimas, suprantama, netaikytinas, jeigu redakcijai įteiktas straipsnis, parašytas rusų kalba. Literatūros sąrašas tokie cituojami darbai pateikiami bendra abėcėtės tvarka (t.y. neišskiriami į atskirą „kitakalbių“ rašinių grupę).

5.2. Literatūros sąrašas, sudarytas pagal šiuos reikalavimus, atrodytų taip:

Literatūra

Ambrasas, 1990 – Амбрасас В. Сравнительный синтаксис причастий балтийских языков. Вильнюс: Мокслас.

Baranovskij, 1898 – Барановский А. Замѣтки о литовскомъ языкѣ и словарь. Санктпетербургъ: Типогр. Императорской Акад. Наукъ.

Bendiks H., 1972, Divskaigu fonemiskā interpretācija. – Veltījums akadēmiķim Jānim Endzelīnam. Rīga, 27–42.

Bragmann K., Delbrück B., 1897, Grundriß der vergleichenden Grammatik der indogermanischen Sprachen. Bd. 1: Einleitung und Lautlehre. Strassburg: K.J. Trübner.

Секман, 1979 – Чекман В. Н. Исследования по исторической фонологии праславянского языка: Типология и типология реконструкция. Минск: Наука и техника.

GLJ – Грамматика литовского языка / Отв. ред. В. Амбрасас. Вильнюс: Мокслас, 1985.

Jainis, 1892 – Яинисъ К. Языкѣ: Дialectологическія особености литовскаго языка въ Россійскомъ уѣздѣ; Отд. 4. – Памятная книжка Ковенской губерніи на 1893 годъ. Ковна: Типогр. Губернскаго Правленія. С. 110–144.

Kazlauskas J., 1966a, Fonologinė kirčio raidos baltų kalbose interpretacija. *Baltistica*, t. 2(2), 119–132.

Kazlauskas J., 1966b, Lietuvių literatūrinės kalbos diferencinių elementų sistema. – *Kalbotyra*, t. 14, 73–81.

Kenstowicz M., 1972, Lithuanian Phonology. – *Studies in the Linguistic Sciences*, vol. 2, No. 2, 1–85.

Klimavičius J., 1966, Dėl kai kurių leksinių tarmių literatūrinės formos. – *Lietuvių kalbos leksikos raida / Ais*. red. J. Kluopas. Vilnius, 169–172.

Lekomceva, 1972 – Лekomceва М. И. О взаимодействии фонологических систем в районе балто-славянского пограничья. – Балто-славянский сборник / Отв. ред. В. Н. Топоров. Москва, 116–134.

LKG 1 – Lietuvių kalbos gramatika. T. 1: Fonetika ir morfologija / *Ais*. red. K. Ulvydas. Vilnius: Mintis, 1965.

Urbutis V., 1978, Žodžių darybos teorija. Vilnius: Moksas.

5.3. Atkreiptinas dėmesys, kad periodinių leidinių bei žurnalo pavadinimai rašomi be kabučių, o tomiai, sąsiuviniai bei numeriai – arabiškais skaitmenimis tarp knygos ar žurnalo pavadinimo ir puslapių nuorodos. Knygų apimtis (puslapiams) nenurodoma. Standartinis skirtukas „//“ keičiamas kalbotyros literatūroje įprastiesiems deriniui „-“. Leidimo vieta nurodytina netrumpinant miesto pavadinimo; kai leidinyje minimos daugiau kaip dvi vietos, rašoma tik pirmoji, toliau pridėdant *et c.* (pvz., vietai *Wrocław-Warszawa-Krakow-Gdańsk* rašoma *Wrocław et c.*). Po knygos leidimo vietos rašomas dvitaškis, toliau – leidykla.

6.1. Prieš literatūros sąrašą dedama 1.3 minėta santrauka (reziumė), po sąrašo kairėje pusėje nurodoma autoriaus mokslo įstaiga ir, kiek žinia, recenzantai, dešinėje – rankraščio įteikimo redaktorių kolegija data.

6.2. Jeigu straipsnis surinktas kompiuteriu, jo tekstas turi būti kuo artimesnis masrašiniams: tenkiniami 2.1–2.3 reikalavimai, parinktas atitinkamas (pvz., „Courier“, „Monospace“ tipo) šriftas. Redakcija labai pagėdintų kartu su masrašo gauti ir kompiuterio diskai (parengus leidinį, jis gali būti gražintas autoriui) – tokiais atvejais reikalavimus šriftui galima traktuoti laisviau.

6.3. Straipsniai (kartu su recenzijomis ir brėžiniais) įteikiami voke, ant kurio užrašoma: autoriaus inicialai ir pavardė, straipsnio pavadinimas, mokslo įstaiga, įteikimo data, autorius tarnybinis bei namų adresas ir atitinkami telefonai bei elektroninio pašto adresas (jeigu tokio esama). Jeigu autorius labai suinteresuotas redaktorių sprendimu, į voką įdedamas atvirukas su pašto ženklų ir adresu.

7. Kadangi, pradėdant 43 tomų, atskirti „Kalbotyros“ sąsiuviniai yra savarankiški mokslo leidiniai, kurie ne kurie čia išdėstyti reikalavimai (pvz.: 1.2, 1.3, 4.3) gali netikti kitiems sąsiuviniams.

8. Dėkojame buvusiam „Kalbotyros“ atsakomajam redaktoriui prof. habil. dr. Albertui STEPONAVIČIUI, parengusiam pagrindinį šios informacijos variantą ir kruopščiai jį suredąvusiam.

Redaktorių kolegija